

Conf. Univ., Dr., Ion Cobușcean, U. T.M.

CAUZELE, ÎMPREJURĂRILE ACCIDENTELOR DE MUNCĂ ÎN CONSTRUCȚII ȘI PREVENIREA LOR*

O condiție importantă în domeniul respectării legislației de securitate și sănătate în muncă, elaborării măsurilor de protecție și prevenire și asigurării condițiilor sănătoase și inofensive de activitate este analiza cauzelor și împrejurărilor de accidentare a lucrătorilor.

În tabelul 1 sunt prezentate cauzele accidentelor în construcții și economia națională a republicii între 2003 – 2012.

Analiza datelor din tabel indică că cauzele principale ale accidentelor în perioada dată sunt dependente de executanți și alcătuiesc în construcții de la 82,9% din tot numărul de lucrători accidentați în an. 2012 până la 100% (anii 2003 și 2010). Ele depășesc cu mult cauzele accidentelor analogice în economia națională a Moldovei, care constituie de la 50,7% (an. 2009) până la 89,9% (an. 2011). Anual în construcții din vina proprie sunt accidentați între 20 și 46 lucrători (cu excepția anului 2012 – 12 accidentați).

Accidentele dependente de mijloacele de producție în construcții în perioada analizată au avut loc în 5 din 10 ani prezentați și au alcătuit de la 2,8% (an. 2005) până la 11,9% (an. 2007) fiind traumați de la unu până la trei lucrători.

Sarcina de muncă incorectă ori lipsa ei în construcții a fost cauza de accidentare a unu – doi lucrători anual (cu excepția anilor 2003, 2007, 2010 și 2012), și a constituit de la 3,6% până la 10,2% din numărul total al lucrătorilor accidentați.

În perioada analizată accidentele cauzate de mijloacele de producție și sarcina de muncă în construcții constituie un procent mai mic decât în economia națională. Cum s-a menționat mai sus asemenea accidente nici nu au avut loc anual.

Mediul de muncă în construcții în anii respectivi nu a provocat accidente de muncă.

Referitor la împrejurările accidentelor în construcții (tabelul 2) cele mai frecvente cazuri au avut loc în legătură cu căderea lucrătorilor de la înălțime și la același nivel. Anual numărul accidentaților în

* *Datele prezentate se referă la organizații cu efectivul peste 20 lucrători*

împrejurările date este de la 5 (an. 2004) până la 21 (an. 2005) și alcătuiește 18,42% (an. 2008) și 69% (an. 2012).

Căderea, prăbușirea, proiectarea materialelor și obiectelor au fost împrejurările de accidentare anual de la 1 până la 8 lucrători depășind esențial în unele cazuri numărul comparativ al accidentațiilor în economia națională.

Nu mai mic este numărul accidentațiilor în împrejurările prinderii, lovirii sau strivirii lucrătorilor cu mașini, utilaje, diferite obiecte. Este necesar de constatat că numărul comparativ al accidentațiilor în împrejurările enumerate în majoritatea anilor este mai mic decât în economia națională.

Practic anual (cu excepția anilor 2006 și 2010) câte unu – doi lucrători au fost accidentați în urma contactului cu curent electric.

Nu sunt excluse și alte împrejurări de accidentare, dar sunt frecvente cu mult mai rar decât în întregime pe republică. Condițiile de muncă în construcții au exclus contact cu animalele și insecte ce este natural. De asemenea nu au avut loc atacuri cu premeditate.

Pentru a preveni cauzele și împrejurările accidentelor enumerate se propun următoarele măsuri:

- evaluarea riscurilor profesionale;
- elaborarea și revizuirea periodică a planului de protecție și prevenire cu asigurarea îndeplinirii acestuia;
- verificarea cunoașterii și aplicării de către toți lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de protecție și prevenire, precum și a atribuțiilor și responsabilităților ce le revin în domeniul securității și sănătății în muncă;
- asigurarea organizării cu materiale necesare informării și instruirii lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă: broșuri, ghiduri, afișe, etc.;
- amenajarea și dotarea panourilor de securitate și sănătate în muncă;
- elaborarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă, ținând seama de particularitățile activităților desfășurate și ale locurilor de muncă;
- asigurarea fiecăruia lucrător cu instrucțiuni de securitate și sănătate în muncă, inclusiv cu instrucțiuni privind acordarea primului ajutor în caz de accidentare;
- asigurarea informării și instruirii lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă;
- verificarea cunoașterii și aplicării de către lucrători a informațiilor și instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă;

- evidența zonelor cu risc ridicat și specific;
- stabilirea zonelor care necesită semnalizare de securitate și sănătate în muncă, precum și a tipului de semnalizare;
- monitorizarea funcționării dispozitivelor de protecție colectivă;
- dotarea lucrătorilor cu echipament individual de protecție;
- asigurarea locurilor de muncă în truse medicale pentru acordarea primului ajutor în caz de accidentare;
- aplicarea de stimulente și sancțiuni disciplinare lucrătorilor, conform criteriilor îndeplinirii atribuțiilor în domeniul securității și sănătății în muncă.

Tabelul 1.

Cauzele accidentelor de muncă

Anul	2012		2011		2010		2009		2008		2007		2006		2005		2004		2003		
	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	
Cauzele accidentelor	Activitatea economică																				
	Dependente de executant	335	12	374	26	370	22	330	25	392	37	440	46	486	40	511	34	551	20	512	29
		79,0	82,9	82,9	86,6	65,8	100	50,7	92,5	78,1	97,4	80,4	93,8	77,2	81,6	78,4	94,4	83,0	95,2	77,3	100
Dependente de mijloacele de producție	15	1	34	2	74	-	41	-	45	-	49	3	75	4	73	1	46	-	64	-	
	3,5	7,7	7,6	6,7	13,0	-	6,3	-	8,9	-	8,9	6,2	11,9	8,2	11,2	2,8	6,9	-	9,7	-	
Dependente de sarcina de muncă	42	-	29	2	107	-	251	2	47	1	39	-	43	5	48	1	29	1	42	-	
	9,8	-	6,3	6,7	18,0	-	38,6	7,5	9,4	3,6	7,2	-	6,8	10,2	7,4	2,8	4,4	4,8	6,4	-	
Dependente de mediul de muncă	33	-	15	-	18	-	29	-	18	-	19	-	26	-	20	-	38	-	44	-	
	7,7	-	3,2	-	3,2	-	4,4	-	3,6	-	3,5	-	4,1	-	3,0	-	5,7	-	6,6	-	
Numărul total al accidentațiilor	425	13	452	30	569	22	651	27	502	38	5547	49	630	49	652	36	664	21	662	29	
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabelul 2.

Împrejurările accidentelor de muncă

Împrejurările accidentărilor	Anul																				
	Activitatea economică	2012		2011		2010		2009		2008		2007		2006		2005		2004		2003	
		economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții	economia națională	construcții
Cădere de la înălțime și la acelelași nivel	total	146	8	186	13	191	11	163	11	148	7	181	15	247	19	237	21	242	5	269	14
	%	34,2	69,0	41,15	43,33	33,51	50,0	25,03	40,74	29,13	18,42	32,91	30,62	39,21	38,78	36,34	58,33	36,45	23,81	40,63	48,2 7
Căderea, prăbușirea, proiectarea materialelor și obiectelor	total	23	1	25	7	21	2	42	6	41	4	57	14	62	8	67	6	83	7	71	7
	%	5,30	6,20	5,53	23,34	3,61	2,09	6,81	22,22	8,10	10,53	10,36	28,57	9,84	6,33	10,27	16,67	12,50	33,34	10,73	24,1 4
Prinderea, lovirea sau strivirea cu mașini, utilaje, diferite obiecte	total	97	1	120	7	157	6	115	5	187	19	156	14	157	15	183	2	179	6	148	5
	%	22,60	6,20	26,55	23,34	27,51	27,27	17,56	18,51	36,81	50,00	28,36	28,57	24,92	30,61	28,06	5,56	26,96	28,57	22,36	17,2 4
Contact cu obiecte și substanțe fierbinți și nocive	total	19	1	10	-	13	-	10	1	17	2	17	1	33	2	23	2	13	-	15	-
	%	4,37	6,20	2,21	-	2,71	-	1,53	3,71	3,35	5,26	3,09	2,04	5,24	4,08	3,52	5,56	1,96	-	2,27	-
Contact cu curent electric	total	10	1	9	1	9	-	9	2	7	2	12	2	8	-	13	1	7	1	23	1
	%	3,40	6,20	1,99	3,33	1,52	-	1,38	7,41	1,37	5,26	2,18	4,08	1,27	-	1,98	2,77	1,05	4,76	3,47	3,45
Atac cu premeditate	total	16	-	14	-	16	-	81	-	21	-	27	-	18	-	9	-	23	-	17	-
	%	3,60	-	3,09	-	2,71	-	12,44	-	4,13	-	4,91	-	2,86	-	1,38	-	3,46	-	2,57	-
Contact cu animale și insecte	total	15	-	7	-	13	-	23	-	19	-	19	-	22	-	26	-	-	-	-	-
	%	3,40	-	1,55	-	2,22	-	3,43	-	3,74	-	3,46	-	3,49	-	3,98	-	-	-	-	-
Alte împrejurări	total	99	1	81	2	149	3	208	2	68	4	81	3	83	5	94	4	117	2	119	2
	%	23,20	6,20	17,93	6,66	26,14	13,64	31,82	7,41	13,40	10,53	14,73	6,12	13,17	10,20	14,41	11,11	17,62	9,52	17,97	6,90
Total	total	425	13	452	30	569	22	651	27	508	38	550	49	630	49	652	36	664	21	662	29
	%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Bibliografie

1. Rapoartele de activitate ale Inspectoratului de Stat al Muncii pe anii 2003 – 2012.
2. Regulament privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale (Hotărârea Guvernului RM nr. 95 din 05.02.2009).